

Titulli i projektit

Nxitje e investimeve për ngritjen e industrisë përpunuese të bimëve etero-vajore

Tipi i projektit

Zhvillim i qëndrueshem i sektorit strategjik të bujqësisë

Vendndodhja e projektit

Fshatrat e Koplikut, Qendrës, Gruemirës, Shkrelit,

Buxheti i paravlerësuar

300,000 Euro

Përshkrimi dhe analiza e problemit/eve

Analiza ekonomike e Zonës Funksionale evidenton se janë rreth 3,570 ha tokë bujqësore, të cilat prodhojnë mesatarisht 9000kg bimë etero-vajore në vit. Përfitimi kryesor nga këto bimë është nxjerrja e përbërësve të caktuar, si vaji, esencat dhe përbërës kimikë të caktuar, të cilët përdoren më pas në industrinë kozmetike, farmaceutike, ushqimore, etj. Cikli i produktit kalon nga fermeri tek grumbulluesi lokal, për t'u dërguar më pas në gjendje të papërpunuar tek grumbulluesit ndërkombëtarë, zotërues ose jo të një industrie përpunimi të këtyre bimëve. Pothuajse i gjithë prodhimi i këtyre bimëve është i destinuar për eksport, duke qënë se në vend nuk ka ndonjë industri të njohur përpunimi dhe prodhimi të produkteve me bazë esencat e nxjerra nga këto bimë. Volumi i destinuar për përdorim familjar në formë lajrash, apo erëzash, është i papërfillshëm. Grumbullimi i bimëve, gjetja e tregut dhe eksportimi duhet të kryhen brenda një periudhe të caktuar dhe shumë të kufizuar, kohë gjatë së cilës bima ruan vlerat e veta. Me kalimin e kësaj periudhe, bimët rrezikojnë të kalben dhe të humbasin vlerat. Prodhimi i një viti nuk është i tregtueshëm në vitin që vjen. Ekzitojnë teknologji bazë për nxjerrjen e vajit bruto nga bima etero-vajore. Futja e bimëve në këtë proces përpunimi fillestar redukton rrezikun e kalbjes së tyre dhe të humbjes së prodhimit në rastet kur nuk gjendet një treg i menjëhershëm. Në qoftë se do të ekzistonte kjo industri, objekti i konkurrencës në tregjet ndërkombëtare nuk do të ishte bima medicinale, por ekstrakti i vajit bruto të nxjerrë prej saj, i cili i reziston kohës dhe lejon fleksibilitet në gjetjen e tregjeve.

Qëllimi/et specifik të projektit

Objekti i projektit është financimi i ngritjes së një pike përpunimi të bimëve medicinale, me qëllim nxjerrjen e vajit dhe esencave të tjera bruto nga këto bimë për përpunim të mëtejshëm në fabrika të specializuara perëndimore, sipas destinacionit përkatës industrial.

Rezultatet e pritshme dhe treguesit

Rezultatet e pritshme të projektit janë:

- Rritje e industrisë së zonës;
- Reduktim i prodhimit të shkuar dëm;
- Vende të reja pune në fabrikë;
- Mënyrë e re konkurrueshmërie në tregun ndërkombëtar;
- Shtim i tokës së punuar;
- Rritje e qëndrueshme e sektorit bujqësor;
- Rritje e të ardhurave për familjet e fermerëve;
- Rritje e punësimit në bujqësi për familjet që shtojnë sasinë e tokës së punuar
- Rritje e ekspertizës në përpunimin e bimëve etero-vajore.

PROJEKTI 3

program i zonave funksionale

pzf

Aktivitetet e projektit

- Studim i zgjidhjes teknologjike dhe i fizibilitetit të ngritjes së një fabrike përpunimi për bimët etero- vajore, bazuar në volumet e pritshme të prodhimit;
- Studim i formës ligjore të ekzistencës (PPP, koncension, grant, etj.);
- Studim i tregut kombëtar e ndërkombëtar dhe i avantazheve konkurruese të produktit shqiptar;
- Projektim i linjës;
- Promovim i projektit dhe gjetja e bashkëfinancuesve shtetërorë, donatorë të huaj e privatë;
- Zbatim i projektit, ngritje e fabrikës;
- Monitorim i rezultateve të viteve të para.

Maturimi i projektit

Grumbullimi i bimëve medicinale dhe dërgimi i tyre për eksport nuk është një zgjidhje afatgjatë për prodhuesit e këtyre bimëve. Çdo vit gjetja, ose mos gjetja në kohë e një grumbulluesi, lloj në mundësinë e prishjes së prodhimit, duke dhënë një goditje të fortë financiare për fermerët e zonës dhe duke kërcënuar kultivimin e vitit pasardhës. Është momenti që ky nënsektor të hyjë në një fazë të re zhvillimi, e cila përfshin përpunimin paraprak të bimës. Ky zhvillim nuk është i parakohshëm, pasi ky nënsektor është i prapambetur krahasuar me degë të tjera të ngjashme të industrisë ushqimore, si përpunimi i vajit të ullirit, vajit të luledielliit, etj., pa folur për një gamë të gjerë të produkteve ushqimore të konservuara. Vënia në përdorim e linjës së përpunimit mund të kërkojë fillimisht prezencën e një ekspertizë të huaj për të garantuar edhe lertifikimin e produktit. Në të njëjtën kohë mund të trajnohen ekspertë vendas që punojnë në industri të ngjashme.

Ekzistenca e një linje përpunimi dhe përdorimi me efiliencë i saj do të lojë në nxitjen e rritjes së prodhimit të këtyre bimëve, duke kontribuar edhe në projektin paralel të vënies në punë të tokave aktualisht të pambjella në zonën e Malësisë së Madhe dhe jo vetëm.

Impakti i këtij investimi i kalon kufijtë e zonës funksionale Malësi e Madhe dhe mund të jetë me rëndësi kombëtare në fushën e tij.

AZHBR
USAID
BE
JAICA

Burimet e financimit dhe partnerët në zbatim

Kostot e projektit

Kostot e projektit do të përfshijnë projektimin, blerjen dhe instalimin e linjës së përpunimit dhe përmblidhjen në një vlerë të përafërt prej 300,000 Euro.